

IZ NAUČNE I STRUČNE LITERATURE

Rademacher, B.:

AUSSICHTEN EINER BIOLOGISCHEN UNKRAUT UND SCHÄDLINGSBEKÄMPFUNG

(IZGLEDI BIOLOŠKOG SUZBIJANJA KOROVA I ŠTETOČINJA)

LANDWIRTSCHAFTLICHE HOCHSCHULE — HOHENCHEIM — REDEN
UND ABDANDLUNGEN. 11 pp. 27—55. STUTTGART, 1961.

Rademacher spada u najstarije i najpoznatije stručnjake koji rade na problemima borbe protiv korova. U novije vrijeme objavio je brojne radove u vezi problema alelopatije i biološkog suzbijanja korova, biljnih bolesti i štetočinja kulturnog bilja. U ovome radu na monografski način iznosi povijesni pregled dosada postignutih rezultata u vezi biološkog suzbijanja korova i štetočinja.

Prvi podaci o biološkom suzbijanju korova i štetočinja potječu još prije 100—200 godina. U novije vrijeme ovome problemu se sve više posvećuje pažnja. Rademacher u širem smislu u biološko suzbijanje korova i štetočinja ubraja izvjesne agromjere, zelenu gnojidbu i dr.

U biološkom suzbijanju korova, bolesti i štetočinja kulturnog bilja vjerojatno u budućnosti, a djelomično i sada, značajno mjesto imat će viroze, bakterioze, a naročito antibiotici za bolesti.

Mnoge fitopatogene bakterije i gljive osjetljive su na antibiotike (Penicilin, Cloromycetin, Aureomycin, Tetramycin, Agrymycin, Vancomycin, Streptomycin i dr.). Primjena navedenih antibiotika u zaštiti bilja još je u stadiju pokusa.

U biološke načine suzbijanja korova ubrajamo npr. potpomaganje gljiva i bakterija, koje u tlu napadaju i razaraju sjeme korova. Gljiva osjaka *Puccinia suaveolens* deformira a često i sprečava fruktifikaciju toga korova.

U stranim zemljama introducirani travnjački korovi (*Opuntia*, *Hypericum perforatum*, *Ulex europaeus*) suzbijaju se raznim štetnicima (pauci, stonoge, uši). Laboratorijski je uspjelo, da se čiste nematode repe razaraju gljivinom *Isaria destructor*. Već je i u praksi uvedeno uništavanje insekata virusima, npr. šumski prelac (*Hibernia defoliaria*) se uništava s virusima. U biološke mjere suzbijanja štetočinja ubraja se kao i kod inozemnih travnjaka primjena životinja (superparaziti: kukci, pauci, uši i dr.) protiv štetnih životinja kao npr. *Aphelinus mali* protiv uši. *Eriossoma lanigerum* Osa *Prospaltella perniciosi* decimira uši San Jose.

U šumarstvu su poznati mravi (*Formica polyctena* i dr.) kao neprijatelji raznih štetočinja. U najširem smislu bioloških mjera suzbijanja štetočinja ubraja se i zaštita ptica, koje tamane štetne insekte.

Dr J. Kovačević